

I.világháborús emlékmű Kulcson

Műleírás

Száz évvel ezelőtt 1918-ban fejeződött be az első olyan fegyveres konfliktus, amely bolygónk jelentős részére kiterjedt. Érintett volt nemzetünk és érintett minden település, ami fiait adta a haza védelmére. Ám községünknek, Kulcsnak egyéb oka is van arra, hogy emléket állítson ezen történéseknek – itt fejezte be életét Kamenyitzky Etelka az első női tudósító, aki ápolónőként dolgozott a lövészárkokban valamint Ádám Éva néven rendszeresen publikált a borzalmakról. Többször említi a külföldi sajtó és hőstettével (egy megfigyelő léggömbbel keresztűzben is felemelkedett, hogy lerajzolja az olasz harcállások elhelyezkedését) beírta magát a történelembe. A háború befejeztével is közéleti személyiség maradt, kiállt a nők jogaiért és számos szervezet képviselője, vezetője lett. Egészen a Kádár-rendszer megerősödéséig, amikor is nézeteit izgatónak találták és őt magát eltávolították a fővárosból. Ekkor kerül Kulcsra. Az itt élők nem ismerték őt és dicsőséges múltját, névtelenségben töltötte élete utolsó éveit.

Eltelt száz év és úgy érezzük emlékeztetnünk kell a jelenkorban élőket a hibákra amiket őseink elkövettek és arra, hogy ezen gonosz időkben is éltek olyan emberek akik példát állítanak mindannyiunk számára. Nagy örömmel vettem Fejes Balázs alpolgármester felkérését az I. világháborús emlékmű megtervezésére. Ő hívta fel figyelmemet Ádám Éva munkásságára is, amely mélyen megérintett. Fejtörést okozott hogyan is lehetne egy kompozícióban dicsőíteni a hősnőt és emlékeztetni a háború borzalmaira a látogatókat. A világháború egyik szimbóluma a lövészárkok, ahol a hasonló technikai tudású ellenfelek hónapokat is eltöltöttek „tehetetlenségben” alig pár tíz méterre egymástól. Úgy találom megrázó élmény lehet pár percre beköltözni egy ilyen megépített védelmi rendszerbe, érezni a föld súlyát és illatát, de kinézve a magunk ásott csapdából feloldásként a hősnő portréján keresztül látjuk a nap fényét. A portré vonalait akár a ceruza nyomát, az akadályokról felfutó szögesdrót sűrűsége adja – a világos részeknél kevés drótot a sötét részeknél sokat használok. A lövészárkokból egy tízméteres szakaszt építünk meg, törekedve a pontos háborús praktikumok betartására a hitelességre. Bízva abban, hogy munkánk méltó emlék egy hősnek és elgondolkodtató séta az útokornak.

